

Werkblad - Besluitvormingsprocessen

Keuzes in de planning van een besluitvormingsproces

- *Plan je besluitvormingstrajecten*
 - *Kies bewust, zorgvuldig en tijdig*
 - *Voorkom ongestuurde processen en vang ze waar nodig op*
 - **Ontwikkel en gebruik verbindende visie:** het ideaal dat richting kan geven aan verschillende besluitvormingsprocessen
-

Per proces:

- **Bepaal het leidende probleem:** de zorg voor wat vermeden moet worden.
 - **Bepaal het doel:** Welke besluiten moeten worden genomen, (1) over welke onderwerpen, (2) in welke volgorde, (3) op welk tijdstip, (4) op welke wijze.
 - **Bepaal het kader:** stel randvoorwaarden vast voor te nemen besluiten en daarmee de keuzeruimte voor bespreekbare alternatieven.
 - **Bepaal de eigen beslisrol en in samenhang daarmee de rol van de andere deelnemers:** uitvoerders, deelnemers en regisseurs.
 - **Bepaal de programmering:** welke deelnemers ontmoeten elkaar wanneer en waar om besluiten voor te bereiden en te nemen.
 - **Bepaal de agendering:** welke onderwerpen moeten bij welke ontmoeting wel of niet aan de orde komen.
-

Per ontmoeting:

Bepaal agenda

Bepaal wijze van bespreking

Zorg voor regie van de ontmoeting

Kwaliteitscriteria voor besluitvorming

Een organisatie leeft in het handelen van de leden van de organisatie en hun voortdurend interactie. Een organisatie krijgt zijn eenheid en co-creativiteit door een deelproces daarvan, de besluitvorming. Aandacht voor dit proces is even belangrijk als aandacht voor de inhoud.

- De politieke cultuur, de structuur en de individuele politieke vermogens scheppen voorwaarden voor de besluitvormingsprocessen, die op hun beurt die cultuur, structuur en vermogens beïnvloeden
 - Een **goede politieke cultuur** omvat een gedeelde visie op en aandacht voor besluitvorming en haar kwaliteit, en op het belang van bespreekbaarheid
 - Een **goede structuur** biedt een transparante en geaccepteerde verdeling van de beslisrollen voor verschillende onderwerpen
 - Een **goed geheel aan politieke vermogens** bestaat tenminste uit vermogen van leiders om hun sturende rol te spelen, van professionals om deel te nemen en inbreng te hebben, van bestuurders om voorwaarden te scheppen
- **Inhoudskwaliteit:** de mate waarin relevante kennis en belangen vertegenwoordigd zijn in een proces;
- **Besluitkracht:** de mate waarin besluiten volgens plan tot stand en volgens plan worden uitgevoerd;
- **Kwaliteit van communicatie:** de mate waarin vertrouwen, respect en begrip de gesprekken leiden;
- **Kwaliteit van de macht:** de mate waarin macht de effectiviteit dient, en rechtmatig, transparant en rechtvaardig wordt ingezet;
- **Bespreekbaarheid:** de mate waarin de besluitvorming en zijn planning bespreekbaar zijn en besproken worden.

Soorten besluitvorming

- **Strategische besluitvorming:** Visie, structuur, cultuur;
- **Structurele besluitvorming:** verdeling middelen en mensen over de structuur;
- **Operationele besluitvorming:** terugkerende en incidentele onderwerpen in het samenwerken;
- **Innovatieve besluitvorming:** zorg voor vernieuwing en verbetering, per school en school-overstijgend.

Geraadpleegde literatuur

Hetebrij, M. (2011). *Een goed besluit is het halve werk. Van politieke spelletjes tot excellente besluitvorming*. Assen: Van Gorcum.